

CRKVA U SVIJETU

ČASOPIS ZA VJERSKU KULTURU

GODINA IV

BROJ 5—6.

SPLIT 1969.

USPOSTAVA METROPOLITANSKE CRKVE

O d l o k a

Na prijedlog Konferencije biskupa Jugoslavije, preuzvišeni gospodin Frane Franić, biskup splitski i makarski, zatražio je od Apostolske stolice, da se splitska katedralna crkva uzdigne na dostojanstvo metropolitanske i da se s njome sjedini makarska biskupija i da se ujedno uspostavi nova crkvena pokrajina pod nazivom Splitsko-makarska.

Vrhovni Svećenik Pavao, Božjom Providnošću Papa VI, dobivši povoljan glas preuzv. gospodina Marija Cagna, naslovnog nadbiskupa Herakleje u Evropi i apostolskog delegata u Jugoslaviji, i imajući brižno pred očima napredak svete matere Crkve, i nakon Bogu upravljenih molitava, blagohotno je pristao.

Stoga uz pristanak, ako je to potreba, onih na koje spada ili smatraju da spada, po punini apostolske vlasti, spaja i sjedinjuje Makarsku biskupiju sa Splitskom nadbiskupijom, koja će se stoga zvati Splitsko-makarska, i koju uzdiže na stupanj i dostojanstvo metropolitanske crkve, sa svim pravima, povlasticama i osebinama, koje po pravilima općega prava uživaju ostale nadbiskupske metropolitanske stolice.

Biskupijama članicama novouspostavljene metropolitanske crkve imenuje biskupije Dubrovačku, Šibensku, Hvarsku i Kotorsku, koje su do sada bile neposredno podvrgnute Apostolskoj stolici. Prelate pak ordinarije crkava Dubrovačke, Šibenske, Hvarske i Katorske podvrgava metropolitanskom pravu nadbiskupa splitsko-makarskog za vrijeme njegove uprave.

Glavaru splitsko-makarskom, tj. sada preuzvišenom Gospodinu Frani Franiću podjeljuje trajni stupanj metropolite i daje mu prava i povlastice, koje uživaju i kojima se odlikuju ostali metropolite u katoličkom svijetu.

Napokon Njegova svetost, Katedralni Kaptol splitsko-makarski uzdiže na stupanj, naslov i čast metropolitanskog Nadbiskupskog kaptola sa svim povlasticama, prednostima i častima, kojima se po općem pravu obdaruju ostali metropolitanski kaptoli. U istom Kaptolu podiže novo dostojanstvo, s nazivom Arhidakonat i ustanovljuje dva nova Kanonikata.

Konkatedralni kaptol makarski od sada će nositi naslov zborni.

Rimski biskup se udostojao povjeriti spomenutom preuzv. gospo-
dinu Mariju Cagna da bi sve to izvršio, dajući mu potrebne i prikladne
ovlasti za postizanje onoga o čemu se radi, pa i ovlast da može subdele-
girati bilo koju osobu s crkvenim dostojanstvom. Još mu stavlja u duž-
nost, da (sv. Kongregaciji za biskupe, što prije bude mogao, pošalje pri-
mjerak spisa o obavljenom mallogu.

Naredio je da se o tim stvarima izda ova Odluka, koja se ima opre-
miti Apostolskim pišmom pod pečatom.

Dano u Rimu, iz kuće svete Kongregacije za biskupe, dne 27. srpnja
1969. godine.

Carolus Carol. Confalonieri
prefekt

Ernestus Civaridi

Nasl. biskup Sredicensis, tajnik

SLOVO I DUH

Slovo je napisano. Nakon 140 godina (juridički je oživljena Splitsko-
-makarska metropolija i nadbiskupija. Starodrevna metropolija bogata za-
slugama, mučenicima i svecima.

Napisano *slovo* je samo početak te obnove i moralo bi slijediti kari-
zmatičko oživotvorenje, produhovljenje. Ako se to ne dogodi, šteta *slova*.
Kristovu srcu su bili mnogo bliži veliki raskajani grješnici nego čuvari
slova, »pravedni« farizeji. Čuvari *slova* pogaziše *duh*!

Ali ta je pogibelj u nama uvijek živa. Lako dajemo neproporcionalnu
ili krivu važnost *slovu* na štetu *duha*.

Čovjek je veliki suradnik Božji u svemiru. On, koji jedini u svemiru
nosi u sebi *duh*, ulijeva ga u materiju, a pri tome nalazi u materiji već
prisutnu Božju misao. Bilo bi krivo i nepravedno ne vidjeti i ne cijeniti
ono što čovjekov »stvaralački« *duh* donosi materiji produhovljujući je i
oplođujući, ali isto tako bi bilo krivo ne zapaziti tu već prisutan *duh* Bo-
žji. Dok se divimo čovjekovim pronalascima od ognja do atomske energije,
ne smijemo zaboraviti i mimoći onoga koji je te sile sazdao, materiju
prvom formom oplodio i produhovio.

Čovjek djeluje Božjem daje novu formu, novi *duh*, novi smisao. To je
novo stvaranje. Amorfna masa pod dlijetom ili kistom čovjeka stvaraoca
doživljava novo stvaranje. Čovjek je »kao« i njegov Stvoritelj posvuda
utisnuo svoju misao, *duh*, formu, ideju. Taj *duh* su ujedno i njegova krila
na kojima leti sve dalje i dalje. Najprozaičniji posao, kada dobije dušu,
postaje drag i lak. Pedeset kilograma na ramenu ne teži uvijek jednako.
Takav teret je mnogo lakši ako ga ne nosi samo tijelo nego i *duh*.

Duh sve oživljava. Neplodnu pustinju čini plodnom, monotoniju ži-
vota pretvara u pjesmu. Charles de Foucauld je donio svoju dušu usred
Sahare i zadivio katolički svijet onim što je tamo doživljavao i napisao.
Neki svećenik je na ulasku u novu župu dobio kamen u glavu. On ga je